

Observatoriul este de două ori în săptămână, marcură și sâmbătă.

Pretului

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusa la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a în lăintrulu monarhiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 anu 10 fl. s'eu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. s'eu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Ori-ce inserate, se platescu pe serie s'eu linia, cu litere merunte garmoudu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu. Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diarfulu Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 64.

Sibiu, 9/21 Augustu 1878.

Anulu I.

Din Bucovin'a. *)

Multe eveneminte s'au petrecutu și se petrecu în Bucovin'a, dara bucovinenii dormu. Greu somnu! și tristu va fi momentul desteptarii!

Că o radia de s'ore, ce se lupta cu multimea negurilor unei fortune, asia se pare a se lupta și aici simtiulu de adeverata viétia nationala-romana cu simtiulu celu amortitu, putredu, molipsitoriu de indiferentismu. Si D'omne! radi'a este o scanteia, dara negur'a-i unu colosu!

Poporulu de rendu se trece, fiindu prad'a miseriei materiale. Junimea inteligenta 'si fréca puterile june prin lupta pentru cele trebuincioase ale dilei. Si ce facu cei de soi? Dormu! . . . Josu miseri'a din nesciintia, susu pecatele indiferentismului.

Ici colea vedi că se misca câte o ânima binevoitoare, se opintesce, se jertfesce, dara unde-i imitarea? Sunetu golu în desiertu.

Laudabila este întreprinderea unoru amici adeverati ai poporului, cari recunoscându — 'si sant'a datorita de a preveni miseri'a materiale, nationale, s'au constituitu în societate, cu scopu de a duce pe bietulu nostru poporu pe o cale mai buna prin invetiaturi și sfaturi nimerite, și asia a-i asigura celu pucinu încâtva esistenti'a viitoare.

Societatea respectiva publica și o foia intitulata: „Amiculu poporului“ care este odata în doue luni. Din numerulu intaiu alu acestei foi estragu aici urmatórele:

„Societatea a facutu în Cernauti o gradina de pomi, din care au se se dea comuneloru gratis pomisiori oluiti. Totu în acea sc'ola de pomi se voru invatia baietani dela sate la oluitu.

Pentru semintie bune de gradina, care se voru împarti totu fara plata între comune, este asemenea îngrijitu în ac'asta gradina.

Spre a invatia pe poporu, cum are se 'si îndrepte scaderile în purtarea economiei, se voru tienea mai apoi adunari, unde i se va arata pe campu, în pometu și în gradina, pe langa casa și de aseminea, cum au se se faca lucrurile.

*) Că cei ce suntemu datori multu Bucovinei de înainte cu 29 de ani, ti'nému deschise colónele nóstre pentru afaceri din acea frumósa tíera; dorimu inse din sufletu, că acelea se fia multu mai inbucuratóre decâtu acestea de acilea si decâtu mai tóte câte se publica în „Osten“ din Vien'a. Red.

Totu acestu scopu urmaresce societatea și prin fói'a de fatia, care va esi totu dupa doue luni, éra mergéndu trebile bine, și mai adesea. Ea va vorbi despre neajunsurile economiei și ale moralei poporului, și cum se potu delatura aceste neajunsuri.

Fiindu-că societatea isi da tóta silinti'a se ajunga la scopulu numitu, de aceea doresce că poporulu dela tíera se bage în sama ac'asta fói'a și s'o latiasca dupa potintia. Ea va esi la 1 Maiu, Iuliu, Septembre, Novembre, Ianuariu și Martiu si se va trimete membriloru acestei societati gratis, ér' celoru ce nu voru fi membri, cu pretiulu de 1 fl. 50 cr. pe anu. .

Contribuirea membriloru societatii este pe anu numai 2 fl. v. a. si-aru fi de doritu, că acele comune, care inca n'au intratu cá membri, se între. Ele aru capata gratis pe langa ac'asta fói'a și alte carti, cari le va da societatea la tipariu. Societatea se va sili cu ajutoriulu lui Dumnescu, ca se îndrepte starea cea durerósa a poporului dela sate. Inse cu câtu sporiulu ce 'lu va face societatea, va fi mai mare, cu atátu voru fi necesarie și midiolóce mai multe.

Acuma numera societatea 400 de membri, ale caroru contribuii inse nu sunt atátu de regulate, ca se se póta cere dela ea lucruri mari.

Unuia singuru póte se-'i vie greu se dea 1 fl. 50 cr. pe anu, dara la o comuna intréga va veni pe anu celu multu unu cruceriu pe omu s'eu și mai pucinu.

Unulu s'eu altulu póte va dice: Ce-'mi foloscesce fói'a ac'asta, déca nu potu ceti?

Este adeveratu; dara în fia-care comuna voru avé bunavointi'a domni' parochi, invetiatori, scriitori, dascali s'eu alti cari sciu & ceti, se cetésca și se esplice economiloru cele ce voru sta în ac'asta fói'a.

Deci se cautamu a îndrepta binele materiale și morale alu poporului dela tíera „cu poteri unite“ dupa devisa inaltului nostru monarhu, éra dela voi, iubiteloru comune, se cere se sprijiniti societatea intrandu cá membri.“

Din cele dise pâna aci se vede destulu de claru, ca mai filantropicu nu póte se fia scopulu unei societati. Dara întrebu, putése-va sustiene ac'asta societate? Afla-va ea sprijinu materiale si

morale de ajunsu? Dà D'omne! Dara eu unulu me indoiescu, din urmatórele cause:

Uniculu institutu curatu nationalu la noi este: „Societatea pentru cultur'a și literatur'a romana în Bucovina.“ Si unde ajunsese ac'asta societate în anii 1876 și 1877? Indiferentismulu membriloru de siguru ar fi adus-o la nimicire, de cumva comitetulu n'ar fi prevenitu ac'asta crisa prin prudenti'a sa. Dreptu dovada despre ac'asta estragu aici din „Raportulu anuale 1878“ alu susu numitei societati urmatórele:

„Starea trista și durerósa, în care ajunsese societatea nóstra prin apathi'a multoru membri, descrisa de comitetu cu cuvinte patrundiátore în ultimulu seu raportu, nu produse efectulu doritu asupra inimeloru r'écite de negur'a particularismului și a indiferentismului nationale. Grijiile tempului și interesele personale, celu pucinu reu întielese, inca totu mai apasa asupra spiritului nationalu în tíer'a nóstra și nu 'lu lasa a se destepta din amortial'a produsa de imprejurari fatale. Nu este, nu póte se fia lipsa de simtiu nationalu și patrioticu. Proba invederata și societatea nóstra, care, inaugurata cu entusiasmu, luase unu sboru atátu de inbucuratori; ci numai orbecarea nefericita prin intunereculu perniciosu respanditu și pe la noi prin ideile destructive ale materialismului și indiferentismului importatu cu spoitur'a civilizatiunei supraficiale, ii s'a lungitu în calea prosperarei sale. Prin ac'asta c'etia omoritóre totu inca nu póte strabate afundu lumin'a datatóre de viétia spiritului adeveratu nationalu, unicu salvatoru pentru popóre; lumin'a, care inviosíandu cu caldur'a sa recreatóre simtiementulu umanu, e în stare se reculéga poterile sdruncinate prin separatismu, și încordandu-le prin solidaritate incurajatóre, se le dea aventulu puternicu ce învinge tóte obstacolele.

În speranti'a mangaitóre de unu viitoriu mai ferice, comitetulu s'a veditu necesiatu a întrebuintia tóta precautiunea și prudentia intru a conserva societatea, adoperandu-se din tóte poterile a o scóte din namolulu deficitului distrugatoriu. Înainte de tóte comitetulu s'au adresatu de nou și în diferite moduri cátra acei membri, cari nu-'si mai achita contribuirile anuali, aducéndu-le aminte cu respectuóse rugaminti și indemnari, că se binevoiesca a solvi datori'a de onóre, ce-au contractato fatia cu societatea dintr'unu nobilu simtiementu patrioticu

Foisiór'a „Observatoriului“.

Pavilionulu pe apa.

Novela de: Théophile Gautier.

Traducere de: Dimitrie Petrescu.

(Urmare.)

Kuan si Tu cu tóte că ei nu visasera nemica se mirau de ac'asta incapatinare, casatoria fiindu de ordinaru o ceremonie contra careia tineri n'au o prea mare indaratnicie; isi inchipuiau că ac'asta resistentia venea din cauza vre unei inchinaciuni precugetate, inse Cin-Sing nu curta nici-o féta și nici unu tineru nu se preumbla dealungulu grilagiului lui Ju-Kiuan. Câteva dile de observare au fostu de ajunsu pentru ca se convinga pe ambele familii despre ac'asta. D'omna Tu si d'omna Kuan crediura mai multu ca ori candu în marele destinate prevestite prin visurile lor.

Cele doua mame se dusera, fia-care în parte se consulte pe idolulu din templulu lui Fo, acestu edificiu frumosu cu coperisulu inaltu și boltitu, cu ferestre rotunde stralucindu de auru și lacu, captusitu cu placi, ornatu cu catarte pe care falfaia stéguri de metase cusute cu chimere și balauri, umbritu de arbori seculari de o grosime monstruósa. Dupa ce au aprinsu chartie aurita și parfumi înainte idolului, acesta respunde d'omnei Tu că margaritariulu 'i trebuie iaspisulu și d'omnei Kuan, că iaspisulu 'i trebuie margaritariulu și că numai unirea lor ar potea delatura dificultatile. Pucinu multumite cu acestu respunsu echivocu, cele doua femei se reintórsera acasa, fara se se fi veditu la templu, mergéndu pe drumuri diferite; nedomerirea lor acuma era si mai mare ca mai înainte.

Se întempla odata ca Ju-Kiuan se se radieme cu cotulu de grilagiulu pavilonului campestru tocmai la óra candu Cin-Sing de cealalta parte facea totu lucrulu acela. Tempulu era frumosu, nici-unu noru nu întuneca ceriulu, ventulu nu batea nici câtu se tremure frundia,

nici unu cercu nu se întindea pe suprafatia apei ce era mai neteda ca oglinda. D'abea déca în jocurile sale vre unu crapu prin sariturile sale facea se se nasca unu cercu care se pierdea iute. Arbori de pe tiermurile lacului se ogliandau în apa atátu de esactu, încátu iti venea se te indoiesti înainte imaginei s'eu a realitati, s'aru fi potutu dice, că este o padure plantata cu verfulu în josu ale carei radacini erau acelé'si cu ale unei paduri confundate în apa; o padure care s'aru fi inecatu pentru vre-o nemultumire de amoru; pestii se paréu că inóta prin frundisii si că paserile sboru prin apa. Ju-Kiuan petrecea privindu ac'asta transparentia minunata, candu aruncandu'si privirile pe partea lacului învecinatu cu zidulu, zari reflexulu pavilionului opusu ce se întindea pâna acolo strecuranduse prin boltitura arcadelor.

Ea nu dase pâna acuma niciodata atentiune acestui jocu de optica, care acuma o surprindea și o interesa. Ea distingea stelpi cei rosi, frisele sculptate, vasele cu musietielu, moristele aurite și déca refractiunea nu le aru fi resturnatu, ea ar fi potutu ceti sententiele scrise pe table. Inse aceea ce o punea în cea mai mare mirare, era că vedea, redimata de balconu intr'o positiune în tocmai ca a ei o fíntia care 'i semena astfeliu, că de nu ar fi venitu din cealalta parte a bassenului ar fi creditu că este a ei proprie: era umbra lui Cin-Sing și déca s'ar pareu curiosu ca unu baiatu se fia luat dreptu féta, vomu respunde că Cin-Sing din cauza caldurei 'si scosese bonetulu seu de licentiatu, că era tineru de totu si n'avea inca barba; trasurile sale delicate, fatia 'i curata și ochii lui cei stralucitori potéu lesne se dea nastere ilusiunei, care de altcum dura fórté pucinu. Ju-Kiuan dupa misicarile ânimei sale recunoscú indata că aceea imagine copiatu în apa nu era a unei fete tinere.

Pâna atuncea crediuse, că pamentulu nu coprindea fíntia creata pentru densa si adesea ea dorea se aiba la dispositiunea ei unu din caii lui Fargana, cari facu o miie de miluri pe di, pentru ca se'lu caute în spaciurile imaginare. Ea 'si inchipuia, că era desparchiata

pe ac'asta lume si ca nu va cunósce niciodata dulcétia casatoriei. Nici-odata, 'si dicea ea, nu voiú consacra lentilia de apa si alisma pe altariulu stremosiloru mei si voiú petrece singura printre duzi si ulmi.

Vediendu ea aceea umbra în apa întielese, că frumsetia ei avea o sora s'eu mai bine disu unu frate. Departe de a fi suparata pentru ac'asta ea se simtia fórté fericita; orgoliulu, mandri'a ei de a se crede unica ceda repede amorului, pentru că din momentulu acela chiaru ânima Ju-Kiuan fu legata pentru totu-deauna; o singura privire schimbata nu într'unu modu directu, ci prin simpla reflexiune ajunse pentru ac'asta. Se nu acusamu pentru ac'asta pe Ju-Kiuan de usuriintia; a se inamora de unu baiatu dupa reflexulu seu . . . nu este o nebulie? Inse afara de o lunga frecuentare, care se permita a se studia caracterele ce vedemu mai multu decâtu atátu la ómeni? Unu aspectu cu totulu esterioru, asemenea celui reflectatu de oglinda si nu este óre particularitatea tinereloru fete de a judeca ânima unui viitoru barbatu dupa smaltiulu dintiloru sei si dupa taiatura unghiloru?

Cing-Sing zarise si elu ac'asta frumsetie admirabila: visesu eu óre fiindu trésu? se întreba elu. Acea figura incantatóre, care straluce subtu cristalulu apei trebeu se fia formata din radielele argintii ale lunei într'o nópte de primavara si din celu mai pretiosu parfumu alu floriloru; cu tóte că nu o amu veditu nici-odata o recunoscú, că ea este aceea, acarei imagine e sapata în sufletulu meu, frumósa necunoscuta careia 'i adresese tóte poesiiile mele. Cin-Sing ajunsese pâna aci cu monologulu seu, candu audi vocea tatalui seu care 'lu chiema.

„Fiiulu meu,“ 'i dise elu, „ti se propune prin mediolocirea lui Wing, amiculu meu, o casatorie fórté bogata si fórté convenabila. O tinera féta în ale carei vine curge sange imperatescu, acarei frumsetie este celebra si care posede tóte calitatile cerute pentru a face fericitu pe sotiulu ei.“ (Va urma.)

si nationalu. Dara tóte apelurile au remasu mai fara nici-unu efect. Dreptu dovada despre acésta sunt restantiele membrilor, cari la finea anului 1877 s'au urcatu la enorm'a suma de 6027 fl. si 54 #. Spre a scapa de acésta umilire nationala si spre a regula intr'unu modu definitivu positiunea aceluor membri, cari din diferite cause nu si-au achitatu datorii' a càtra societate, comitetulu s'a simtitu necesitatu a face de nou intrebuintiare de dreptulu si datorii' a sa, respicate in §. 20 p. 3 alu statutelor, si a eschide, respective a dechiaru perderea calitatii de membru éra si a 8 domni, in virtutea §. 12 p. 3 pentru neimplinirea datorintelor de membri ai societatii conformu §. 11 p. 3 si §. 5, dandu prescriptiunei restantiele loru in suma de 1114 fl."

Asia continua a lamenta numitulu „Raportu“ inchieindu cu cuvintele: Mai bine pucini si buni, decâtu multi si indolenti. Si comitetulu dechiaru fara sfiala, ca va procede asia pâna la fine, departandu dela corpulu viu alu societatii tóte membrele amortite, care periclitéza insasi viéti'a intregului organismu."

Sub imprejurari cá cele descrise pâna aci, auspiciile pentru viitoriulu Bucovinei sunt destulu de triste. Puneti-ve deci bucovinenilor cari veti ceti aceste linii, puneti-ve man'a pe ánima si cugetati cá nu-i departe tempulu, candu cu totii vomu fi siliti se dicemu in privinti'a vietii nationale: „Acum dimite pe sierbulu teu Dómne, cá vediura ochii mei peirea nóstra produsa prin noi insine.“ Dara ca se nu ajungemu aceste tempuri de osanda, la lucru cu totii, cu puteri unite! Morariu.

Suvenire dela adunarea generale a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

(Urmare si fine.)

Candu ajunseramu la Ciseru una din comunele romanesci mai mari ale Selagiului, unde fuseramu intempinati de bravulu si inteligentulu dn. notariu J. Popu, ni se anuntiá, cá in opidulu Crasn'a avemu se fimu óspetii domnului pretoru Nagy Domokos, ori-câti ne-amu afla in numeru! Dara vomu intardia? Numai incupe intrebare. Abia ajunsi in Crasn'a, dn. pretoru ne intempinà calare. Parintele dsale ne asteptá la pórtá, éra dómna soci'a dsale ne recepú in salónele sale cu gratiositate propria dómneloru inaltiate mai pre susu de prejudetiele din epoc'a nóstra. Doue mese incarcate de mancari alese si delicate, de vinuri patriotice infocate ne-ar fi potutu aduce in tentatiune de a ne uita de scopulu caletoriei nóstre, mai alesu candu toastele ridicate in ambele limbi isi succedea neincetatu. Ne scularamu; ni se deschise pórt'a, inse sub conditiune, cá la intórcere se ne asiediamu éra si la aceleasi mese in ori-ce parte a dilei s'aru intempla. Facia cu acea ospitalitate, noi ardelenii abia ne poteamu reculege vediendu marea diferentia dintre viéti'a sociale a „nationalitatiloru din Ardealu“ si intre cea „din Selagiu.“ „Patientia,“ ni s'a disu, „veti mai vedea si alte diferentie; cá-ci in Simleu are se ve ofere ospitalitatea sa si poporatiunea magiara cu magistratulu in frunte. Ceea ce la voi ardelenii e regula intristatória, in Selagiu este esceptiune si vice-versa. Urgiile vóstre dintre magiari cu romanii si cu sasii noi le cunóscemu mai multu numai din audite si din câteva exemple ce avemu in unii magiarii emigrati incóce din comitatele transilvane. Noi inca disputamu adesea ferbinte unii cu altii; dara nu ne maniamu. Vedeti pe acestu solgabirau Nagy D.? De candu este aci, a induplecatu pe romanii in 10 comune cá se 'si faca scóle, dintre care câteva de materialu solidu (pétra, caramida). Cere dela elu totu ce nu lovesce in lege si iti va implini totu, fóra a te intrebá ce limb'a vorbesci. Vedi cá densulu si parintele seu vorbescu limb'a nóstra cum se cade.

Óre-câti pretori vomu fi avendu noi cum este celu din Crasn'a, si din contra- cá celu cumplitu dela Vintiulu de josu? Dara se lasamu comparatiunile neplacute.

Lectorii nostrii cunoscu din alte corespondentie, cu cáta solemnitate au fostu primiti membrii comitetului si ceilalti óspeti ardeleni in Simleu. La més'a comuna, dupa cele siese toast strictu oficiale, adeca dupa retragerea presidiului, se audiré anume din partea óspetiloru magiari toast de colóre politica si nationale, precumu au fostu alu dlui parochu reformatu Nagy Lászlo*) alu dlui proprietariu Szikszay, la care succesera esplicatiuni cátu se póte de precise din partea romanilor. Un'a din consecentiele aceluor esplicatiuni fu ca dn.

*) Secuiu din Transilvani'a.

Szikszay, renumitu Archeologu si istoriu, invitá pe secretarii comitetului afara la mosii'a sa, cá se le arate colectiunea de anticitati romane adunate din Selagiu „cá totu atâtea documente despre adeverat'a origine romano-italica a romanilor“, precum sustiene dsa in termini cathogorici. Déca secretarii nu s'au potutu folosi astadata de ocaziunea de a vedé acelea colectiuni, celu mai betranu inse 'si dete cuventulu, cá va profita de ospitalitatea dlui Szikszay in anulu viitoriu. Dsa inse dorosce se védia la sine si alti barbati romani de sciintia anume pe dnii Cipariu, dr. Gr. Silasi, I. M. Molvanu. Dealt-mentrea la més'a data luni de càtra rev. sa dn. vicariu Al. Barboloviciu a mai fostu vorba de acea colectiune archeologica.

— Frumosulu monumentu de granitu asiediatu asupra remasitiiloru pamentesci ale neuitatului martiru Simionu Barnuti in comun'a vecina Bocsia, era se fia desvelitu in alta di, dupa inchiderea siedintiloru adunarei generale; inse din caus'a unoru greutati mai alesu tehnice, acea solemnitate se amanà pâna in Augustu 1879.

In altu Nr. vomu comunica unele discursuri pronuntiate de càtra dn. vicariu. Tóte celelalte momente demne de inregistratu le lasamu in grija dlui Ios. Vulcanu, zelosulu si laboriosulu redactoru alu „Familiei.“ Aci mai adaogamu, cá adunarea gener. luà decisiune si pentru infiintiarea de espositiune pe viitoriu. —

De pe campulu de resbelu.

Acuma in fine recunoscú si foile oficióse ale gubernului austro-ungaru precum si pensionariu fondului de dispositiune, cá ocuparea Bosniei si Hertegovinei au fostu reu inscenata, cu poteri nesuficiente si ca s'au calculatu cu factori falsi. Ele acusa si imputa gubernului turcescu perfidia si falsitate, amenintia cu resbunare si represalii pe Serbi si pe Muntenegrini, déca voru cutesa se dea ajutoru insurgentiloru si provóca cu voce tare pe gubernulu austro-ungaru se realisesse cu o óra mai 'nainte o mobilisare generala.

Intr'aceea diplomati'a austro-ungara intrebuintéa tóte mediulócele possibile ca sa induplece pe gubernulu turcescu se incheie multu dorita si asteptata conventiune pentru ocuparea provinciiloru cedate Austriei la congrasulu din Berolinu. Acela inse afla nenumerate preteceste pentru amanarea si neperfectionarea acelei conventiuni. Nici chiaru prandiulu diplomaticu pe care l'au datu ambasadorulu austro-ungaru la Constantinopole, comitele Zichy in onórea ministriloru turcesci n'au fostu in stare se infranga apathia si resistintia loru si nici se ineece in vinu de siampanie esentiala deferentia de principii, care ecsista intre conceptiunea austro-ungara si cea turcesca relativu la ocuparea aceluor provincii. Turcii'a nu voiesce se recunósca odata cu capulu dreptulu de ocupare nelimitata si mai pucinu de anecsare alu Austro-Ungariei asupra aceluor provincii. Prin atitudine acésta ecuivoca a gubernului turcescu, insurgenti incuragiati profita tempu ca se se concentrese, se se inarmese, se isi inmultiasca numerulu prin voluntari, cari concurgu din tóte partile, se se organisese bine pentru ca se póta resista atacului ofensivu alu armatei austro-ungare. Asteptatusau óre buni nostri compatrioti unguri la o purtare atátu de neamicabila din partea iubitoru frati Turci, pentru cari mai deunadi erau gata se se angajese in lupta cu Russi'a si cu Romanii'a si déca cerea trebuintia chiaru cu Europ'a intréga? Dara óre ce voru fi dicendu densi acuma, candu au aflatu cá in taber'a hagiului Loja si subtu comanda lui s'au luptatu oficiari poloni si unguri, cari ca emigranti au fostu intratu in serviciile militare ale Turciei? Curiósa si amara ironie a sórtei, ca se vedemu de si nu pentru prima óra luptandu-se frati in contra fratiloru. Acésta era se se intemple si in 1866 candu cu faimósa legiune ungrésea a generalului Klapca si consorti.

Nedisponendu de spaciulu necesaru pentru ca se potemu inregistra tóte combinatiunile si tóte detailurile, care circuléza despre cele ce se petrecu in provinciile resculate, ne vomu margini a resuma in urmatórele evenimentele cele mai momentuóse asia precum ni le comunica scirile telegrafice sosite de patru dile incóce.

In urma raporturile tramise din partea comandantulu trupelor de ocupare f. z. m. Philippoviciu despre intalnirea avuta cu Hafiz Pasia se constata pâna la evidentia, ca cu mahomedani resculati s'au asociatu ca la vreo 30 batalióne trupe turcesti regulate si ca au transportatu in Bosni'a si au inpartitu mari cantitati de arme si munitiune. Insurgenti au ocupatu positiuni la hanulu Bilovacu

in sudu-ostu dela Buzovaca, in frontu cu Zenitia unde se adasta la lupte.

In Banjaluca, va se dica in spatele armatei de ocupare, garnison'a austriaca a fostu atacata in 14 l. c. de càtra insurgenti, cari dupa o lupta scurta au fostu respinsi. Mustesiarifulu s Pasia, precum si crestini amenintati s'au refugiatu in castelu la trupele austriace.

Dela divisiunea a XX subtu comand'a generalulu Szapáry au sositu scirea telegrafica la Vien'a ca in 16 l. c. au fostu atacatu inainte de amied in positiunea sa dela Doboij, de càtra o considerabila potere inamica si ca suferindu pierderi insemnate au respinsu tóte atacurile. Prin acésta scire se constata dara in modu autenticu, ca insurgenti se simtu destulu de tari pentru ca se tréca la ofensiva si ca divisiunea lui Szapáry se afla intr'o retragere defensiva spre malulu dreptu alu riului Bosna. Spre intarirea divisiunii XX s'au mai indreptatu inca si alte doua regimente din Ungari'a si adeca regimentele Rodici si principele Wasa.

Despre unu atacu pe care lau avutu unu batalionu din divisiunea XVIII Ioanovicu cu bande de insurgenti, care s'au formatu la spatele acestei divisiuni si ii amenintia lini'a de retragere si comunicatiune cu Dalmati'a, ii se scrie lui „N. f. Presse“ din Mostaru urmatórele: „Majorulu Kalicky au fostu tramisu spre recunóscre si au avutu a se lupta la Liubinje cu cete de insurgenti; compani'a 8 din regim. de inf. Nr. 32 subtu comand'a capitanulu Medved tramisa spre Liubinje, a fostu atacata la Ravnice de unu mare numeru de insurgenti si respinsa. Alte 5 companii ale aceluiasi regimentu, care au alergatu intr'ajutoru dela Stola c n'au potutu face alta decâtá se redice pe cei morti si raniti si se adune restulu companiei a 8, care au fostu sdrobita cu totulu, asia încátu au mai remasu numai 30 feciori si 1 oficiaru. In urma enormului numeru de insurgenti, care au apparutu la spatele divisiunii Ioanovicu, se indreptéa cu tóta iutiela intariri.

Maiestatea Sa imperatulu isi au ecsprimitu deplina sa multumire pentru purtarea si bravura de pâna acuma a trupelor de ocupare aflatóre pe campulu de resbelu.

Acuma se constata si aceea, ca in luptele din urma au participatu si voluntari serbi si montenegrini, alaturi cu turci si cu crestini resculati.

Surprindatoriulu faptu, ca crestini se lupta cu acelasu focu si entusiasmu ca si mahomedanii in contra trupelor austriace se esplica astadi prin aceea inpregiurare, ca domni feudali turcesti, adeca beii si spahii au emancipatu pe toti iobagii loru crestini, cu conditiune, ca se faca comuna cauza cu ei si se se opuna alaturi cu ei ocuparei austriace. Inimiciti'a intre crestini si turci s'au prefacutu, prin acelu faptu intro aliantia solidara de ofensiva si defensiva, incheiata intre fosti iobagi si boieri privilegiati. Prin acésta concessiune facutu la tempu, turci nu numai ca s'au intaritu moralmente, ci au si castigatu dieci de mii bratie viguróse si decstere, care acuma sciu ca se luptu pentru mosi'a si pamentulu loru éra nu pentru ale boerulu loru tiranu.

In fine constatamu, ca fierborea si agitatieunea spiriteloru la intregu elementulu slavu, atátu din peninsula balcanica, si la celu dela fruntariile Austriei, cátu si la cele aflatu in imperiulu dualisticu au ajunsu la unu gradu, care ne indreptatieste a ne astepta la o proclamare de solidaritate a tuturoru acestoru elemente fatia cu mandatulu de ocupare alu Austriei. Cu ce resultatu? Acésta o vomu vedea in scurtu tempu. Slavi sunt fórté bine preparati, totu asia de bine disciplinati si sciu lucra in secretu, iute si bine.

— Scirile mai noua sosite aicea astadi in 21 l. c. ne spunu ca: in 19 divisiunea Szapáry au fostu de nou atacata la Doboij si ca au respinsu ataculu. Din cuartirulu generalu se telegrafésa, ca in 17 Augustu dupa luarea Visoeci trupele austriace avendu a suporta o lupta de mai multe óre cu insurgenti in giurulu castelului si apoi intrandu in Serajevo, dupa unu masacru de strade la care au luat parte si femeile si insurgenti raniti, s'au arboratu intre aplaoesele trupelor si alu poporatiunei crestine stindardulu austriacu pe castelulu dela Serajevo. Pierderile sunt considerabile si de o parte si de alta.

Romanii'a.

Scirea cea mai inportanta ce ne aducu diarele din Bucuresci este demobilisarea pe 5 Aug. st. v. a armatei concentrate in decursulu resbelului. Mandri, serbatoriti si iubiti de natiunea intréga eroii dela Plevna, Grivitia etc. se reintorcu pe la caminele loru se isi revédia parinti, se isi inbraciosiese socia

și se își sarute copilasi pe carii nu iau vediuu de
ultu și alu caroru doru ilu simtia di și nóptea.

— In diarele din capitala decurge totu vechia
ispuita între partida liberala și între opozițiune.
Actualmente se discută întrebarea, dacă Romani'a
cându Dobrogea renunția prin această la drepturile
ale legitime asupra Basarabiei său nu. Liberali
icu ca nu, era opozițiunea afirma ca da și ca
Dobrogea o ia în schimb pentru Basarabia.

— „Romanulu“ au început a publica
procesul locuitorilor din Darabani, care este foarte
constructiv și interesant. Este vorba de aceea
facere scabră, care au făcutu atâtă sange reu
și au revoltat pe „Aliantia israelita,“ cându gre-
ulu Cimara au pus pe omenii sei se ciomagăscă
pe jidani aflatori la Darabani. Din actele proce-
ului se constată până la evidentia ca organele
ubernului n'au avut nici unu amestec cu această
facere regretabilă și intempestivă.

Totu în „Romanulu“ cetim următoarele:

M. S. Domnitoriulu a binevoitu, prin intervențiunea
lui Lachmann, corespondinte militar, a comandă dlui
victor Schönberg, în Vien'a, cinci tablouri istorice din
ampani'a anului trecut. Aceste tablouri reprezintă
aptele cele mai însemnate și anume: 1. Atacul asupra
edutei Griviti'a în diu'a de 30 Augustu; 2. bombardă-
rea Vidinului în diu'a de 15 Maiu; 3. vizitarea redutei
Griviti'a de către Maria Sa; 4. prim'a întâlnire a Mariei
Sale cu Ghazy Osman-pasia în momentul capitularii și
trecerea Dunării de către armat'a română. D. Lach-
mann, care a avut onóra a fi primitu în mai multe
enduri de Maria Sa presintand schitiele acelor tab-
louri, se afla acum în Vien'a unde staruiesc că toate
cele 5 tablouri se fă reproducuse în tipariu de ulei,
după însasi vointi'a M. Sale, care dorește că faptele
militare ale Romanilor se pótă fi vedite de intrég'a
omani'a, și de straini. Tablourile originale se lucră
de celu antaiu artistu în această ramură, recomandatu
de academi'a de Bele-Arte și o multime de persoane din
Romani'a, între cari și d. maresialu alu Curtiei, cari au
recutu prin Vien'a și au vizitat atelierulu, au remas
incantate la vederea lucrărilor. Afara de aceste tab-
louri se lucră și unu portretu alu Mariilor Loru
de marime naturală și în același timp se face repro-
ducerea după unu tablou executat de pictorul Volk-
ers, în Düsseldorf, care reprezintă pe M. S. Domnulu
în runtea unui regimentu de calarasi în momentul atacului.
Pictorul d. Schönberg, care deja mai înainte a avut
multe insarcinari din partea imperatului Austriei, este
un artistu alu tablourilor „alu fresco“ din marele
arsenalu din Vien'a, tablouri cari storc admiratiunea
uturor strainilor, cari trecu prin Vien'a. Numele
artistu, a carui specialitate este pictur'a bataliilor, a
lăsat parte în totă campani'a trecută, în calitate de
artistu specialu alu diarielor ilustrate engleze, în
cuartirulu diviziunii IV române și e de prisos a mai
vorbi de talentulu seu, pe căta vreme a fostu onoratu
de Maria Sa cu o comandă atâtă de însemnată, ceea
ce valorăza cu atâtă mai multu de ore ce e cunoscutu,
ca atâtă M. S. Domnitoriulu, câtă și M. S. Domn'u
Elisabeta au o deosebită cunoscintă de artă. Cu chipulu
acest'a nu numai clasele de susu, d'ér' chiar și cele
de mediulocu voru poté se-și procura cu unu pretiu
de moderat aceste tablouri, executate într'unu modu
de atâtă de demnu, cum pótă n'au fostu altele în Roma-
ni'a. D. Lachmann a dobanditu înalt'a autorizare, că
o parte din produsulu vendiării acestor tablouri se fă
destinată în folosulu vedurilor și orfanilor soldatilor
romani cădiuti în bataia. Aceste tablouri, care voru
de o marime de aprópe 1 metru cu înaltimea corespun-
dientă, voru fi cea mai nemerită podóba în ori-ce
casă română, de ori-ce rang în societate, și cu pucinele
de mediulocu, cu care și va procură cineva intréga colec-
țiune, său numai unulu din tablouri, a caroru reproduc-
ere se bucura de înalt'a protecțiune a eroiculu con-
ducătoriu alu vitezei armate române se va contribui la
răspândirea lor, așa ca pe de-o parte ori-ce romanu
său strainu va poté vedé cu ochii gloriósele fapte ale
armatei române într'unu modu exactu și fara exageratiune,
și pe de alt'a stim'a și admiratiunea lumii întregi nu
va poté decât se creșca.

În „Monitoriulu Romaniei,“ cetim următoarele:

„Escelenti'a Sa D. de Radovitz, tramisu estraor-
dinaru și ministru plenipotentiaru alu Majestății Sale
Imperatorei Germaniei, Rege alu Prussiei, insarcinat
cu politic'a esteriă, în lips'a Altetiei Sale principele
de Bismark și Escelentiei Sale d. de Bülow, a comu-
nicat la 23/4 curențu 1878, dlui G. Varnavu-Litenu,
agentu diplomaticu alu Romaniei, copia autentică a
tractatului din Berolinu. Reproducem aci not'a oficială,
prin care ne-a fostu făcută comunicatiunea acestui
tractat:

Ministeriulu afacerilor straine.

Berolinu, 4 Augustu 1878. Referandu-se la not'a
din 13 Iuliu curențu și conformandu-se unei hotărâri a
congresului, subsemnatulu tramisu estraordinaru și mi-
nistru plenipotentiaru alu Majestății Sale Imperatului
Germaniei, Rege alu Prussiei, are onóra de a înaintă
pe langă această dlui Litenu, agentu diplomaticu alu
Înaltiei Sale Principelui Romaniei, o copia a tractatului
dela Berolinu, certificată că întocmai cu originalulu,
rogandulu se binevoiescă a transmite această aneasă
gubernului Înaltiei Sale Principelui Romaniei.

Schimbulu instrumentelor ratificării disului tract-
tatu, s'a făcutu la 3 ale acestei luni între Germani'a,
Austro-Ungari'a, Franci'a, Marea-Britanie, Itali'a și
Russi'a. Cătu despre Sublim'a Pórtă, instrumentele
sale de ratificare n'au potutu fi expediate la timp,
d'era ambasadorulu Turciei a fostu autorisat de a
declará că Majestatea Sa Sultanulu a ratificat tracta-

tulu, ca Ea 'lu socotesce valabilu din diu'a de 3 Aug.
curențu, și ca schimbulu instrumentelor turcesci de
ratificare se va face în termen de cincisprezece zile.

Subsemnatulu profita de această ocaziune pentru
a renoi dlui Litenu asigurarea prea deosebitei sale
consideratiuni.

(Semnatu) Radovitz.

— Diariulu opoziționalu „Pressa“ din 5 Aug.
st. v. ne aduce șcirea că doi natabili unguri ar fi
venitu dilele acestea în capitală, dintre care unulu
deputatu și altulu membru alu casei magnatiloru.
Ei au trasu la hotelulu de Boulevard. Se dice că
ar fi venitu cu o misiune óre-care. Și această
este unu semn alu timpului în care traim!

Protocolulu Congresului dela Berolinu

(Urmare.)

Principele Gorciacoff observa, că într'o șiedintă
precedentă a demonstrat deja că despăgubirea oferită
principatului era suficientă, că Dobrogea compensă cu
prisosu cesiunea Basarabiei și că de altu-mintrelea
Romani'a păstrăza Delt'a Dunării. Altetia Sa își explica
greu în ce sensu generositate Russiei ar ptea se se
exercite, de óre-ce Dobrogea s'ar mari în pagub'a prin-
cipatului bulgaru deja atâtă de multu redus. Principele
Gorciacoff dorește celu pucinu a cunósce ce teritorie se
au în vedere.

Presedintele întreba dacă Înaltă Adunare este de
parere că discuțiunea liniei de traseu trebuie se se făcă
în șiedintă plenară.

Principele Gorciacoff exprima dorința că această
cesiune se fie terminată în prezentă șiedintă. O disc-
ușiune urmata în detaliu, în senulu unei comisiuni, ar
fi prea înceta: ar fi preferabilu a se hotări pe data
chiaru cu pretulu vre-unui act de generositate din
partea Russiei.

Comitele Siuvaloff, spre răspunsu la cererea de o
concesiune mai mare ce a fostu adresată guvernulu seu
de d-nu prim-plenipotentiaru alu Franciei, de acord cu
colegii sei din Austro-Ungari'a și Itali'a și sprijinită de
restulu Europei, crede că trebuie a declara, că Russi'a
s'a purtat deja generos oferind o provincie, care
întrece cu 3.500 kilometre pătrate întinderea Basarabiei
și care presintă încă 150 kilometre de tîermu dunăreanu
și unu litoral importantu pe Marea-Négra: dacă însă
Romani'a dorește a obține încă óre cari localități în
cari elementulu romanu s'ar afla, dacă nu în majoritate
celu pucinu destulu de compactu, plenipotentiaru Russiei
au óre care latitudine pentru o asemenea combinațiune.
Dela Rasova până la Silistria, este o fasie de pământu
pe care poporatiunea română este destulu de numeroasă,
și Escelenti'a Sa crede că în triunghiulu ce pléca dela
resaritu de Silistra spre a atinge fruntaria actuală, ar
potea se fie consimțită o óre-care sporire de teritoriu
de către guvernulu seu.

Principele de Bismarck dorește, că și principele
Gorciacoff că această cesiune se pótă fi terminată astă-
di; ar fi fericit dacă sporirea propusă, și a carei
acceptare ar garanta unanimitatea congresului în favóra
independenței române, ar satisfacă pe Romani. De
alta parte, opera congresului n'ar ptea fi după opiniunea
sa durabilă, precum a observat deja, dacă ar subsista
unu simțimentu de demnitate ranit în politica viitoare
a unui mare imperiu, și ori-care ar fi simpatia sa pentru
statulu romanu, alu carui suveranu aparține familiei
imperiale a Germaniei, Altetia Sa nu trebuie se se în-
spire de cătu în interesulu generalu care consiliaza de
a da o nouă garanție pacii europene.

D. Waddington exprima din nou dorința că Man-
galia pe Marea-Négra se fie coprină în nouă fruntarie:
o discuțiune se angajădă între plenipotentiaru asupra
traseului liniei în care comitele Corti dorește că Silistra
se fie coprină, precum și asupra termenilor cari ar
potea se 'i indice exactu întinderea.

Comitele Siuvaloff, spre a satisfacă dorința D-lui
prim-plenipotentiaru alu Franciei, da citire redactiei
următoare:

„Avendu în vedere presintia de elemente române,
plenipotentiaru rusii consimțu a prelungi frontiera Ro-
maniei în lungulu Dunării plecand dela Rasova în
directia Silistrei. Punctulu de fruntarie pe Marea-Négra
se nu tréca dincolo de Mangalia.“

Acestu textu, care implică că Mangalia este asie-
diată dincoace de fruntaria română, este acceptat de
congressu.

D. prim-plenipotentiaru alu Fraaciei multiamest
D-loru plenipotentiaru ai Russiei ca a binevoitu a intra
în calea indicată de densulu.

Lordulu Salisbury cerendu că insula Sierpiloru se
fie adaogată sporirei concedată Romaniei, plenipotentiaru
Russiei declara că consimțu la această.

Presedintele, resumand rezultatele discuției, con-
stata că unanimitatea Înaltei Adunări recunósce inde-
pendența Romaniei sub condiții analoge cu cele impuse
Serbiei, și afara de această sub condiția că Romani'a se
primiéscă, în schimbulu Basarabiei, Dobrogea augmentată
de linia alu carei traseu s'a determinat.

Caratheodory-Pasia citește propunerile următoare:

„1. Tributulu actualu alu Romaniei va fi capi-
talisat și suma va fi versată în tesaurulu otomanu
într'unu termen de . . .

„2. Romani'a va suportă o parte din datori'a
otomana proporțională cu veniturile teritoriului ce 'i va
fi definitiv anexat.

„3. Pentru totu teritoriulu cedat, Romani'a este
substituită drepturilor și obligatiunilor Sublimei Pórti
în ceea ce privește întreprisele de lucrari publice și
altele de același felu.“

Presedintele observa că congresulu nu pótă discuta
aceste cesiuni în șiedintă plenară, și congresulu decide
tramitera propunerilor D-lui prim-plenipotentiaru alu
Turciei la comisia de redacție.

Caratheodory-Pasia avendu în vedere cesiunea de
indemnitate indicată în 1-iuliu alineatulu articolului V
din tratatulu de San-Stefano, observa că, articolele
tratatului nefiind acceptate ca obligatorii de Romani'a
care, prin urmare, nu pótă reclama beneficiile stipulate
de ele, ar trebui se se suprimă clausele eventualu
inșerate în favóra ei. Aceea a indemnității este din
acestu numeru precum și aceea a drepturilor Roma-
niloru în imperiulu otomanu. Escelenti'a Sa cere dacă
ca articolulu V, se fă redusă la prima frasă, adică la
recunóscrea independenței principatului.

Lordu Salisbury aprobă această propunere, și pre-
sedintele crede că în adevér această cesiuni particulare
ne facendă nici cum parte din obiectulu discuțiilor
congresului, remanu de debatutu între Turcia și prin-
cipatulu romanu.

Congresulu decide că finele 1-lui alineatulu alu
articolului V este suprimat.

Unu schimb de idei are locu asupra celui de alu
2-lea alineatulu între lordulu Salisbury, d. Despre și
comitele de Saint-Vallier, din care rezultă că scopulu
acestei dispoziții ar fi de a asigura beneficiulu jurisdic-
ției și protecției consulare supșiloru romani din impe-
riulu otomanu. Înaltă adunare este de parere de a lasa
acestu aliniatulu pe séma comisiei de redacție.

(Va urma.)

Corespondenție particulare ale „Observatoriului“.

Solnocu-Doboca, 8 Augustu 1878.*) Domnule
Redactor! Luni în 5 ale 1. c. merșeu la Gherla —
la murtura. Pe cale 'mi veni în minte, că tocma pe
diuă aceea eră ficsată alegerea de deputatu la diét'a
din Pest'a; erăm deci foarte curiosu a vedé tîenut'a ro-
maniloru, respective a înaltului și luminatului cleru
romanu — gr-cat. din Gherla — față cu acelu act —
per exellentiam magiaro-constituționalu! și această cu
atâtă mai virtuos, că cetisem în Nr. 56 alu „Obs.“
două telegrame dela Gherla — tramese la conferența
romaniloru din Sibiu, în care se dede „în numele Ro-
maniloru din giurulu Gherlei“ ecspresiune dorinței „de
a se decide remanerea în opozițiune passivă“, și „de a
persiste în passivitate solidară etc.“

Ajunsu în Gherla îndată m'am și informatu dela
unu cunoscutu alu meu — „passivistu“, că întregu
capitulu romanu gr-cath. cu episcopulu în frunte au
fostu déjà la urnă și au votat pentru candidatulu gu-
bernulu Bogdán Iakab alu carui contracandidatu fu
Molnár Antal.

Totu asemenea facura și ceilalti preoti și pro-
fesoru cari erau din întemplantu în Gherla, precum se
dicea de fric'a episcopului — afara de doi inși, cei mai
tineri, cari său că voira a se ținea de conclusulu con-
ferinței dela Sibiu, său că fura lasati afara din nu-
merulu alegatoriloru.

Întrebandu după caus'a acelei procederi straine a
gherleniloru, 'mi se răspunde numai aceea ce șciamu
cu totu din experiența de toate dilele, că episcopii, cano-
nicii, membrii consistoriiloru, protopopii și preotii
subvenționați se temu tare se nu 'și p'rdă ajutoriele ce
le vinu dela statu și chiaru episcopii'a.

Dar' mai curioasă mi se parú portarea preotului
dela San-Margita — Ales. Mic'a, fostu prof. și re-
dactorulu „Școléi“ în Gherla, carele încă merșe la
Gherla pentru a cortesii, a vot'a și a toasta pentru
Bogdan Arménulu? Va se dica Mic'a n'a voitu se remana
îndereptulu usiurelului seu rivalu — Ales. Bene —
v.-protop. San Margitei, — carele nu destulu că com-
promise caus'a romaniloru la Fizesiu prin Decembre a.
tr. cu ocaziunea restauratiunii municipale, respective a
alegerii membriloru — la adunarea comitatului, dar'
acuma alergă în ruptulu capulu — venturandu-și brânulă
— celu roșiu de 2—3 metri — la Ineu — unde toastă
și verbuase pentru candidatulu gubernamentalu — cu
zelu și cu căldura, nu că de pre catedr'a profesorală
din Gherla, unde cătu a fostu 2—3 ani, nu 'lu pré
dorea capulu nici de școl'a, nici de șermanii elevii, nici
de metóde!

Acuma precepu, pentru ce merite capetase acest'a
brânulu roșiu într' alu douilea anu alu preotiei.**)

Eca, domnule Redactor! dorința romaniloru din
giurulu Gherlei — espressa aci prin fapte, er' nu prin
telegram'a bravului și zelosului redactoru alu „Predica-
toriulu“, carele singuru din Gherla își știu căuta pla-
cerea și petrecerea adevérată la adunarea asociatiunii
în Șimleu, er' nu — la comediele — armeniloru din
Gherla.

Totu asemenea șcirea amu și despre cealaltă preo-
time din acestu tîenutu. Mai totă cu pucine excepțiuni
a luat parte la alegeri, precum șcrie și coresp. dvóștra
în Nr. 59 alu „Observatoriulu“.

Comentariulu si-lu făcă fă-care lectoriu, eu am
voitu numai a conșemna actulu spre invetiú său orien-
tare — următoriloru!!

De altumintre, numerulu alegatoriloru romani
dela Gherla este, precum sunt eu informatu, numai de
vreo 30, cari prin urmare nu voru face sup'a lui Tisza
nici măi grasă nici măi macră.

Asia întielegu pre la noi și respectéza cei chia-
mati conclusele și consiliile barbatiloru, pre cari îi dóre
— de sórtea — poporulu romanu!

Secerisiulu s'a încheiat și economii nostri se laudă
forțe bine cu grăulu „Multiumita lui D-dieu, — îi audi
dicind, că după atâti ani rei — ne a datu și unulu
bunu.“ Secăr'a și ordiulu încă n'au lasatu nemicu de
doritu. Păpúsióiu său cucurduulu, precum și viniile
se aréta foarte roditoare; numai fenuile s'au cam palitu
căci s'au făcutu totu cam printre ploii. Pepinariu nu
se pre laudă, așa numit'a „rodé“ — strica reu pepinii.
Altcum tempulu e foarte favoritoriu.

*) Această corespondență vine că adăosu la cele comunicate
după „P. Napló“, în „Obs.“ Nr. 62.

**) În adevér, brânelor roșii au ajunsu la ambele con-
fesiuni prea preste mesura comune și eține. Red.

— (Diu'a de 18 Augustu), care este diu'a nasceri Maiestati Sale imperatului Franciscu Iosif I au fostu serbata prin o serenada a muziceii militare data sambata sera. Domineca garnison'a au asistatu in pleine parade la o misa de campanie celebrata pe campulu de exercitiu inaintea casarmeloru celor mari. In bisericile tututoru confessiuniloru s'au celebratu cu tota solenitatea câte unu Te deum. In onorea dilei escel. f. m. l. bar. Ringelsheim, comandantulu militarulu Transilvaniei, precum si dlu prefectu si comite alu natiunei sasesci F. Wächter au datu prandiuri oficiose la care au fostu intr'unita crema societatiei militare si civile din locu.

— („Monitoriulu oficialu“) din Vien'a d. dto. 11 Augustu publica urmatoriulu biletu autografu alu Maiestati Sale imperatului:

„Iubite principe Auersperg! Calatoria fiului Meu principelui de Corona archiducele Rudolf la Praga au fostu intimpinata in totu decursulu ei si anume inlauntru regatului Boemiei, prin manifestari generale si sincere de lealitate pentru Mine si cas'a Mea si serbatorésca primire ce ii s'au facutu principelui de corona

in capital'a tiei, au probatu de nou intr'unu modu pentru Mine forte inbucuraturu lealele sentimente ale locuitoriloru ei.

Pentru tote aceste probe de iubire si fidelitate manifestate si cu acésta ocaziune pentru Mine si principele de corona, Imi esprimu deosebita Mea recunoscintia si caldurósa Mea multiamire.

Aceasi recunoscintia o esprimu si pentru amicabile primire, care Mi s'a facutu in dilele trecute din partea poporatiunei din Teplitz.

Te insarcinesu, se aduci acésta la cunoscentia publica.

Vien'a, 9 Augustu 1878.

Franciscu Iosif m. p.

— (Ministeriulu romanu) au adresatu prin Monitorulu oficiale calduróse multumiri dlui M. G. Stanescu, din Brasiovu, pentru ofert'a de l. 754 b. 65 ce au facutu pentru cumperare de arme.

— (Necrologu.) Brasiovu, 2/14 Augustu 1878. Ecaterin'a Cepescu nascuta Vasilie Obrescu, inpreuna cu fiulu seu Demetriu Cepescu ingenieur, gineri Carolu Gärtner ingenieur sup., Constantinu Nicolau comerciantu, fratele repausatulu Barbu. Cepescu comerciantu, cumnata Zoe Danielopolo, nepotii si nepótele repausatulu, cu anim'a sfasiata de doliu anuncia trecerea din vietia a iubitului sociu, tata, socru, frate, cumnatu si mosiu Deme-

triu Cepescu, comerciantu, comissionaru si speditoru l. Timisiu, care in anulu etatii sale alu 74-lea, alu fericite sale casatorii alu 46-lea, astadi la 11 1/2 ore a. m. dup o rapida bóla (asthma) si-a redatu blandulu seu suflét in man'a Creatoriului. Remasitiile trupesci ale defunctului se voru petrece la locul de eternu repaus din cas'a rece, in cimiteriulu dela Sf. Nicolae Vineri in 4/16 Augustu la 3 ore p. m. — Fia-i tierin'a usóra s memorii binecumentata!

— (Disertatiuni de doctoratu plagiate. In numele facultatiei filosofice din Tübingen, actualulu decanu alu acelei facultati, profesorele dr. Sigwart fac cunoscutu tutururu universitatiloru, ca unu candidat de doctoratu anume Milan P. Ioanovicu auscultantu l. tribunalulu reg. din Esseg in Ungaria, au tramisu sub titluri false doua tese alu caroru autoru nu era elu. Acésta aru fi unu nou surogatu pentru promovarile l. gradulu de doctoru in absentia!

Cursulu moneteloru in val. austr.

Vienna, 20 Augustu.

| | | |
|----------------------------------|-----|--------|
| Galbinii imperat. de auru | fl. | 5.51 c |
| Moneta de 20 franci | „ | 9.27 |
| Imperialu rusescu | „ | 9.30 |
| Moneta germana de 20 marce | „ | 12.10 |
| Sovereigns englesi | „ | 12.— |
| Lira turcésca | „ | 11.— |
| Monete austr. de argintu 100 fl. | „ | 100.80 |

Nro. 2389 — 1878.

(32) 2—3

Escriere de Concursu.

1. La unu stipendiu de 400 fl. v. a. pentru tenerii gr. cat. eminenti, séu din partea cea mai mare a studieloru eminentie, si dorescu a frecuent'a jurele ori medicin'a afara din patri'a la vre-o universitate.

2. La unu stipendiu de 300 fl. v. a. pentru tenerii gr. cat. eminenti, cari ar' dori afara din patri'a ori unde, a studiá metalurgi'a, tecnic'a ori pedagogi'a, pr. si alte studie reali.

3. La doue stipendie de câte 200 fl. v. a. pentru 2 tenerii gr. cat. eminenti, cari aru dori se invetie jurele in academi'a juridica dela Sibiuu, ori la alta facultate juridica in patria (in Transilvani'a).

4. La 2 stipendie de câte 100 fl. v. a. pentru 2 studenti gr. cat. miseri, de buna sperantia, si eminenti cari studiédia in gimn. super. din Blasiu, ori si in altu gimnasiu superioru in patri'a.

5. La 3 stipendie de câte 60 fl. v. a. pentru 3 teneri studenti asemenea miseri si cu progresu eminentie in studie, cari studiédia in gimnasiulu infer. in Blasiu, ori la vre-unulu din gimnasielu din patri'a.

Tóte din fundatiunea fericitului Metropolitu si Archi-Episcopu Alesandru St. Siolutiu acumu antai'a óra facute curente.

Doritorii de a obtiené vre-unulu din aceste stipendie au de a-si instrui cererile loru concursuali cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu, precum si cu testimonie de paupertate dela antisti'a comunale subscrise si de parochulu si de judele procesuale respectivu, si intarite cu sigilele respective, si ale tramite la subsemnatulu Capitulu Metropolitano — pana in 31 Augustu a. c. st. n., — aretandu unde voru se continue studiile pre anulu venitoriu.

Suplicele dupa terminulu prefriptu sosite nu se voru luá in consideratiune.

Din Siedinti'a Capitulu Metropolitano tienuta la 10 Augustu 1878 in Blasiu.

Capitululu Metropolitano gr. cat. de Alb'a-Julii si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(33) 2—3

Escriere de Concursu.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Gavrilu Vaid'a, usuatu de studentele Augustinu Anceanu, pentru nesubsternerea testimoniulu recerutu pre terminulu prefriptu la Ordinariatulu Metropolitano gr. cat. despre progresulu facutu in studie, declaratu vacante, prin acésta se escrie concursu pana in 31 Augustu st. n. a. c.

Pentru dobandirea acestui stipendiu potu concurge acei teneri studenti pauperi nascuti in Transilvani'a, cari au din studie Class'a generale I cu eminentie si portare morale buna, carte de botezu, si testimoniu de

paupertate subscrise de parochulu si antisti'a comunale respectiva intarite cu sigilele acestor'a, si vidimate de oficiulu politicu, — dintre concurenti se voru preferi consangeni piulu fundatoriu, déca acesti'a si voru poté documentá consangenitatea.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerintiele mai susu enumerate pre terminulu prefriptu la subsemnatulu Consistoriu Metropolitano, — aretandu unde voru se continue studiile pre anulu venitoriu. — Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriulu Metropolitano tienuta in 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitano gr. cat. de Alb'a-Julii si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(34) 2—3

Escriere de Concursu.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului canonicu Constantinu Alutanu, usuatu de Alesandru Papiu pentru nesatisfacerea obligatiunei sale de vacante, prin acésta se escrie concursu pana in 31 Augustu st. n. a. c.

Pentru dobandirea acestui stipendiu potu concurge acei teneri studenti pauperi nascuti in Transilvani'a, cari au din studie Class'a generale I cu eminentie si portare morale buna, carte de botezu, si testimoniu de paupertate subscrise de parochulu si antisti'a comunale respectiva intarite cu sigilele acestor'a, si vidimate de oficiulu politicu. Dintre concurenti se voru preferi consangeni piulu fundatoriu, déca acesti'a isi voru poté documentá consangenitatea.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerintiele mai susu enumerate pre terminulu prefriptu la subsemnatulu Consistoriu Metropolitano, — aretandu unde voru se continue studiile pre anulu venitoriu.

Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriulu Metropolitano tienuta la 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitano gr. cat. de Alb'a-Julii si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(35) 2—3

Escriere de Concursu.

Pentru 2 stipendie de câte 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului Episcopu alu Fagarasiulu Ioanu Bobu, dintre cari unulu usuatu de studentele Nicolau Munteanu devenitu curatu vacante, é' altulu usuatu de studentele Alesandru Anceanu declaratu cá atare, pentru nelegitimarea pre tempulu prefriptu despre progresulu facutu in studie in anulu scolasticu espiratu, prin acésta se escrie concursu pana in 31 Augustu a. c. st. n.

La aceste stipendie potu concurge teneri studenti de nationalitate romana greco-catolici, nascuti in Tran-

silvani'a, cari au calculi de „eminentia“ in studie si portare morale „buna“.

Concurentii la aceste stipendie au de asi instrui cererile loru concursuali cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu, precum si de paupertate subscrise de respectiva antisti'a comunale, de parochulu si intarite cu respectivele sigile si vidimate de oficiulu politicu cercuale, si ale asterne la subsemnatulu Consistoriu Metropolitano pana la terminulu prefriptu, cá-cele ce voru sosí dupa acéla, nu se voru luá in consideratiune.

Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriale tienuta in 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitano gr. cat. de Alb'a-Julii si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(36) 2—

Escriere de Concursu.

Pentru unu stipendiu de 84 fl. v. a. usuatu de Isacu Pompiliu juristu absolutu, — pentru 3 stipendie de câte 63 fl. v. a. parte devenite curatu vacante, parte declarate de atari, cum este celu usuatu de Alesandru Popu juristu in anulu alu III-lea pentru nelegitimarea despre progresulu facutu in anulu scolasticu espiratu pre terminulu prefriptu, tote din fundatiunea repausatulu Dr. de medicin'a Simeonu Romantiai, curentate pana in 31 Augustu a. c. st. n.

La stipendie preatinse potu concurge:

1. Numai acei teneri studenti pauperi, cari sunt nascuti in marele Principatu alu Transilvaniei.

2. Cari au din studie calculu de eminentia si portare morala buna.

3. De impreuna cu studentii de medicin'a si jura si acelia, cari se voru aplicá la scientiele reali, precum: tehnica, montanistica si silvanistica.

4. Dintre concurenti voru avé preferintia „coeteris paribus“ celi de origine nobili si consangeni de ai piulu Fundatore.

5. Dela concurenti se cere, cá testimoniele scolastice alaturande la cererile loru concursuali, se le dá in origine, ori in copia autentificata, se produca carte de botezu, — ér atestatele de paupertate se fia prevédute cu subscrierea antistiei comunale si a parochulu respectivu si intarite cu sigilulu comunalu si parochialu precum si cu subscrierea oficiulu politicu de cercu, ér in cetati si opide cu subscrierea parochulu si a antistie cetatiene ori opidane.

Cererile concursuali astfelu ajustate se se substérna pana in terminulu prefriptu la subsemnatulu Consistoriu Metropolitano, aretandu de una-data si Institutulu unde voiesce a continuá studiile.

Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriale tienuta la 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitano gr. cat. de Alb'a-Julii si Fagarasiu.



curatitoare de sange spre a se folosi in ori-care anotempu cá singurulu midilocu curatitoriu de sange cu rezultate sigure.

| | | |
|--|---|---|
| Cu concessiunea cancel. c. r. de curte datu prin decisiune Vien'a, 7. dec. 1868. | Probata definitivu. Efecte exell. Resultatulu eminentu. | Prin p. in. patenta a M. Sale c. r. assecurata contra falsificarii. Vien'a, 28 martie 1871. |
|--|---|---|

The'a acésta curatia organismulu intregu, strabate partile intregulu corpu si folosindu-o cá bentura departéza dintr'insulu tote materiile stricacióse, cate se voru fi adunatu, cum nu face nici o medicina; si efectulu siguru este durabilu.

Vindecarea perfecta a arthritiei, reumatismulu, bóla englezésca, si a altoru bóle invecchite incurabili, ale raneloru, cari puróieza ne 'necatatu, ale bóleloru genitáli si bubeloru, ale sgrabuntieloru pe trup si in fácia, ale peteloru, bubeloru si-philitice.

The'a acésta au produsu rezultate forte favorabili mai alesu in inflaturu de ficatu si de splina, cum si in greutáti hemoroidali, in doreri

de nervi, de muschi de incheiaturi, de udu, polutiuni, impotentie, scurgeri la femei etc. Sufferintie cum sunt bólele scrofulóse, inflatur'a ghiunduriloru se vindeca íute si perfectu, la acéa, cari beau The'a necurmatu, fiindu ca ea este unu midilocu domulu dissolvatoriu si promovatoriu de urina.

Resultate admirabili sigure.

Dlu Franciscu Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Wocheiner Feistritz (in Carniola), 1 oct. 1872.

On. Die! Mai am éراسi trebuintia de vreo trei pachete din the'a dtale curatitoare de sange, pentru ca dupa-ce am cumperatu de la dta de 2 ori si am folositu acestu midilocu exellentu „the'a antiarthritica si antirheumatica a lui Wilhelm curatitoare de sange“ m'am convinsu de ajunsu de minunatulu ei effectu. Te rogu se'mi tramiti the'a curatitoare de sange cu receperea plátii prin posta. Cu totu respectulu

Ioanu Jerala, capelanu.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Tuschkau langa Pilsen, 1 oct. 1872.

De asiú fi cunoscutu mai nainte poterea vindecátóre „a theei dtale antiarthritice, antirheumatice, curatitoare de sange“ asiú fi scapatu de multu de o bóla vechia si asiú fi si mai bogatu cu o suma considerabila cheltuita fora scopu pentru restaurarea

sanetáti mele. Pan' acum am trasu acestu midilocu nepretutitu de la Praga din depoulu dtale, astadi me adresezu d'a dreptulu catra dta si Te rogu a'mi tramite cu întórcerea postei 12 pachete pe langa receptiunea plátii. Cu totu respectulu

Josef Dilzl.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Gutenstein, 1 oct. 1872.

Se 'mi mai tramiti catu mai curendu 2 pachete „thea antiarthritica, antirheumatica, curatitoare de sange a lui Wilhelm“ precum mi-ai mai tramisu prin posta. Eu vediu, ca fora the'a dtale nu mai pociu existe. Cu tota stim'a

Florian Haselsteiner, Nr. 43 in Klosterthal.

Preste puținu va urmá continuarea epistoleloru de recunoscintia, fiindu preste potintia a le publicá dintr'odata pe tote.

Se ve feriti de falsificari si insielatiuni.

On. publicu la cumperare se binevoiesca a reflecta exactu la marc'a si firm'a mea tiparite pe din afora pe pachetu, pentru cá se nu fia insielatu prin falsificari.

Adeverata thea antiarthritica, antirheumatica curatitoare a lui Wilhelm, se póte trage numai din prim'a fabricatiune internationala antiarthritica, antirheumatica curatitoare de sange in Neunkirchen langa Vien'a, séu din depozitele mele publicate prin diarie.

Unu pachetu, impartitu in 8 dose, preparatu conformu instructiunei date de medicu dimpreuna cu informatiunea despre folosire in diverse limb consta 1 fl., pentru timbru si pachetare separatu 10 cr.

Pentru comoditatea o. p. adeverat'a thea antiarthritica, antirheumatica, curatitoare de sange a lui Wilhelm se mai ada in: Sabiu la Frid. Thallmayer, comerciante. Abrud: F. Tones & Comp. Bistritia: Fridricu Kelp, Tergovits & Zintz, Dietrich & Fleischer.

Blasiu: Carol Schieszl, apotecariu. Orastia: Carol Reckert, apotecariu. Alba-Julia: Iuliu Fröhlich, apotecariu. Clusiu: Ad. Valentini, apotecariu. Brasiovu: Ferd. Jekelius, apotecariu. Lechinti'a: Friedr. Scheint, apotecariu. Feldióra (langa Brasiovu): Friedr. Folberth, apotecariu.

Ilfa, C. Hoffinger, apotecariu. Osiorheiu: Max Bucher. Sabesiu, I. C. Reinhard, apotecariu. Baia mare: I. Horacek, apotecariu. Aiudu: August Binder, apotecariu. Mercuria: Chr. Fr. Schimmert, apotecariu. Romanu (Moldova): Josef Danffy, apotecariu. Sedióra: Iosef B. Teutsch, comerciante. Reghinulu s.: S. & I. Leonhardt. Huniadóra: Fried. Acker, apotecariu. Rosia: Ludw. Moldovan, apotecariu. Ocna (l. Sabiu): Joh. v. Cronberg, apotecariu.

(23) 15